

159.922.4+37.015.3(075.32)
P96

Ministerul Educației și Tineretului
al Republicii Moldova

Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică

Ig. Racu
C. Perjan
P. Jelescu
A. Bolboceanu
M. Vîrlan
V. Gonța
E. Donica
S. Briceag
E. Luchian
O. Stamatina

Ministerul Educației și Tineretului
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Institutul de Științe ale Educației
Universitatea de Stat „Alecă Russo”
Colegiul pedagogic „Alexei Mateevici”
Colegiul pedagogic „Bogdan-Petriceicu Hasdeu”

Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică

Manual pentru colegiile pedagogice

Chișinău, 2007

CZU 159.922.7: 37.015.3

P 97

Autori:

**Ig. Racu, C. Perjan, P. Jelescu, A. Bolboceanu,
M. Vîrlan, V. Gonța, E. Donica, S. Briceag,
E. Luchian, O. Stamatina.**

Redactor-șef: *Elena Stati*

Redactor: *Nadia Bulmaga*

Corector: *Eugenia Proca*

Design: *Silvia Țugui*

Copertă: *Silvia Țugui*

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică / Ig. Racu,
A. Bolboceanu, P. Jelescu, V. Gonța,...- Ch.: Univers Pedagogic, 2007
(E.E.-P. „Tipografia Centrală”). – 160p.

ISBN 978-9975-48-039-0

2500 ex.

159.922.7: 37.015.3

ISBN 978-9975-48-039-0

© Ig. Racu, A. Bolboceanu,
P. Jelescu

© Univers Pedagogic

Cuvînt înainte

Manualul reflectă în schițe conținutul și exprimă opinia autorilor privind problematica generală a disciplinei Psihologia dezvoltării și Psihologia pedagogică în conformitate cu curriculumul aprobat pentru Colegiile Pedagogice.

În manual sunt reflectate problemele principale ce țin de două domenii ale științei psihologie – psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică.

Psihologia dezvoltării este un domeniu teoretic și aplicativ ce face parte din sistemul științelor psihologice, cu largi deschideri către științele educației. Ca obiectiv de bază pentru această ramură a științei psihologice este studierea legităților, mecanismelor, premiselor, condițiilor, factorilor și forțelor motrice ale dezvoltării psihice și formării personalității în ontogeneză.

Psihologia dezvoltării contribuie la cunoașterea particularităților de vîrstă și individuale ale copilului, la cunoașterea, înțelegerea și fundamentarea științifică a procesului instructiv-educativ și la cunoașterea, înțelegerea și modelarea tuturor activităților desfășurate cu copiii pentru ca acestea să fie eficiente.

O legătură strînsă există între psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică (psihologia învățării și psihologia educației).

Psihologia pedagogică vizează abordarea complexă a procesului instructiv-educativ dar și aspecte particulare ale acestuia privind învățarea, educația, diferite vîrste, motivația învățării, succesul și eșecul școlar, etc.

Psihologia pedagogică oferă materiale importante privind folosirea diferitor strategii în procesul instructiv-educativ și influența lor deosebită în procesul dezvoltării psihice și formării personalității.

Psihologia pedagogică în procesul studierii și elaborării metodelor de instruire și educație a copiilor recurge la cunoștințele acumulate în psihologia dezvoltării privind particularitățile de vîrstă ale copiilor, perioadele senzitive, felul dominant de activitate, mecanismele și legitățile procesului de dezvoltare, nivelul actual de dezvoltare și zona proximei dezvoltări, etc.

Mulțumim mult celor care într-un fel sau altul ne-au ajutat să scriem această lucrare.

Vom fi recunoscători pentru sugestii constructive!

*Ig. Racu, prof. universitar,
dr. habilitat în psihologie*

Cuprins

Cuvînt înainte 3

Psihologia dezvoltării

Psihologia dezvoltării ca știință. *Ig. Racu* 4

Metodele psihologiei dezvoltării. *C. Perjan* 10

Legitățile generale ale dezvoltării psihice. *P. Jelescu* 17

Dezvoltarea psihică a nou-născutului și a pruncului. *Ig. Racu* 24

Dezvoltarea psihică în copilăria timpurie. *A. Bolboceanu* 32

Dezvoltarea psihică a copiilor de vîrstă preșcolară. *Ig. Racu* 44

Dezvoltarea psihică a elevilor de vîrstă școlară mică. *P. Jelescu* 56

Psihologia preadolescentului. *M. Vîrlan* 77

Psihologia adolescentului. *V. Gonța* 90

Psihologia pedagogică

Psihologia pedagogică ca știință. *E. Donica* 104

Psihologia învățării. *A. Bolboceanu, S. Briceag* 110

Psihologia instruirii și educației. *S. Briceag* 118

Personalitatea educatorului, învățătorului. *E. Luchian* 137

Comunicarea pedagogică. *O. Stamatini* 145

Bibliografie selectivă 159